

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล บรรยาการองค์การ การสนับสนุนทางสังคม กับเชาวน์อารมณ์ของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลศูนย์เขตภาคตะวันออก จากประชากรทั้งหมดจำนวน 121 คน ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์บรรยาการองค์การ การสนับสนุนทางสังคมและเชาวน์อารมณ์

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล บรรยาการองค์การ การสนับสนุนทางสังคมกับเชาวน์อารมณ์

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การพยากรณ์เชาวน์อารมณ์ของหัวหน้าหอผู้ป่วยจากปัจจัยส่วนบุคคล บรรยาการองค์การ การสนับสนุนทางสังคม โดยใช้ Multiple Regression Analysis

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
χ^2	แทน	ค่าทดสอบแบบไค-สแควร์
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ค่าอำนาจในการพยากรณ์
$Beta$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
$SE B$	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงที (t-Test)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่จะปฏิเสธสมมติฐาน
Y'	แทน	คะแนนเชาวน์อารมณ์ที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Z'	แทน	คะแนนของเชาวน์อารมณ์ที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
*	แทน	ระดับการมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

** แทน ระดับการมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง หัวหน้าหอผู้ป่วย ระดับตำแหน่ง แผนกที่ปฏิบัติงาน วิเคราะห์จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงไว้ในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของหัวหน้าหอผู้ป่วย
โรงพยาบาลศูนย์ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (N=118)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (N = 118)	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 40 ปี	3	3
40-44 ปี	25	21
45-49 ปี	38	32
50-54 ปี	34	29
55-59 ปี	18	15
Min – Max = 37-59 ปี, $\bar{X}$ = 48.66 ปี, SD = 5.07		
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	83	70
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	35	30
ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วย		
1-5 ปี	36	31
6-10 ปี	31	26
11-15 ปี	16	14
16-20 ปี	25	21
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	10	8
Min – Max = 1-27 ปี, $\bar{X}$ = 10.64 ปี, SD = 6.97		

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (N = 118)	ร้อยละ
หน่วยงานที่ปฏิบัติ		
อายุกรรม	32	27
ศัลยกรรม	36	31
กุมารเวชกรรม	10	8
สูติ-นรีเวชกรรม	15	13
หน่วยงานพิเศษ	25	21
ระดับตำแหน่ง		
พยาบาลวิชาชีพระดับ 7	99	84
พยาบาลวิชาชีพระดับ 8	19	16
รวม	118	100

จากตารางที่ 5 พบว่า พยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 45-49 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 32 รองลงมาคืออายุ 50-54 ปี จำนวน 34 คนคิดเป็นร้อยละ 29 อายุเฉลี่ย 48.66 ($SD = 5.07$) ระดับการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่จบปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมาคือปริญญาโทจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 30 สำหรับประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 1-5 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 31 รองลงมาคือ 6-10 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 26 มีประสบการณ์เฉลี่ย 10.64 ปี ($SD = 6.97$) หน่วยงานที่ปฏิบัติพบว่าส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในแผนกศัลยกรรมจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 31 รองลงมาคือแผนกอายุรกรรม จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 27 ระดับตำแหน่ง พบว่าเป็นพยาบาลวิชาชีพระดับ 7 จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 84 และพยาบาลวิชาชีพระดับ 8 จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 16

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์บรรยากาศองค์การ การสนับสนุนทางสังคม และเชาวน์อารมณ์

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบรรยากาศองค์การ (N = 118)

บรรยากาศองค์การ	$\bar{X}$	SD	Min - Max	ระดับ
ด้านเน้นการใช้อำนาจ	4.49	0.50	2.33 – 5	สูงมาก
ด้านเน้นการทำงานตามบทบาท	3.83	0.49	2.50 – 5	สูงมาก
ด้านเน้นผลงาน	3.86	0.38	3 – 5	สูงมาก
ด้านเน้นผู้ปฏิบัติงาน	3.82	0.59	2 – 5	สูงมาก
รวม	3.96	0.34	2.81 – 4.75	สูงมาก

จากตารางที่ 6 พบว่าพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย รับรู้เกี่ยวกับบรรยากาศองค์การโดยรวม และในรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับสูงมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในการรับรู้บรรยากาศองค์การ ด้านเน้นการใช้อำนาจ และมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดในการรับรู้บรรยากาศองค์การด้านเน้นผู้ปฏิบัติงาน

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการสนับสนุนทางสังคม (N=118)

การสนับสนุนทางสังคม	$\bar{X}$	SD	Min - Max	ระดับ
ด้านอารมณ์สังคม	3.86	0.52	1.50 – 5	สูง
ด้านข้อมูลข่าวสาร	3.65	0.57	2.25 – 5	สูง
ด้านทรัพยากร	3.45	0.64	1.80 – 5	ปานกลาง
รวม	3.67	0.49	1.93 – 4.80	สูง

จากตารางที่ 7 พบว่าพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยได้รับการสนับสนุนทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าการสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์สังคม และการสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับสูง ส่วนการสนับสนุนทางสังคมด้านทรัพยากรอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเชาวน์อารมณ์ ($N=118$)

เชาวน์อารมณ์	$\bar{X}$	SD	Min - Max	ระดับ
ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง	3.92	0.42	2.90 – 5	สูง
ด้านการบริหารตนเอง	3.88	0.36	3.08 – 4.68	สูง
ด้านการตระหนักรู้ทางสังคม	3.91	0.39	3 – 5	สูง
ด้านความสามารถด้านสัมพันธภาพ	3.77	0.33	3 – 4.48	สูง
รวม	3.85	0.31	3.07 – 4.51	สูง

จากตารางที่ 8 พบว่าพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยมีเชาวน์อารมณ์ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในด้านการตระหนักรู้ในตนเอง และมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดในด้านความสามารถด้านสัมพันธภาพ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล บรรยาการศอกค์การ การสนับสนุนทางสังคมกับเชาวน์อารมณ์

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษาผู้วิจัยได้นำเสนอระดับการศึกษาออกเป็น ปริญญาตรี และปริญญาโทกับเชาวน์อารมณ์ วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติไค-สแควร์ ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงในตารางที่ 9 สำหรับผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงาน บรรยาการศอกค์การ การสนับสนุนทางสังคมกับเชาวน์อารมณ์ของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลศูนย์ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ค่าความค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) แสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับเชาวน์อารมณ์ของหัวหน้าหอผู้ป่วย ($N=118$)

ระดับการศึกษา	ระดับเชาวน์อารมณ์		χ^2	p-value
	ปานกลาง	สูง		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
ปริญญาตรี	6 (5.1)	77 (65.3)	.560	.454
ปริญญาโท	4 (3.4)	31 (26.3)		
รวม	10 (8.5)	108 (91.5)		

จากตารางที่ 9 พบว่า ระดับการศึกษาปริญญาตรีและระดับการศึกษาปริญญาโทไม่มีความสัมพันธ์กับเขาวนอารมณ์ของหัวหน้าหอผู้ป่วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าระดับการศึกษาไม่มีความเกี่ยวข้องกับเขาวนอารมณ์ของหัวหน้าหอผู้ป่วย

ตารางที่ 10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประสพการณ์การทำงาน บรรยาการองค์การ การสนับสนุนทางสังคมกับเขาวนอารมณ์ของหัวหน้าหอผู้ป่วย โดยแสดงในรูปแบบตารางเมตริกสหสัมพันธ์ (Correlation Matrix) ($N = 118$)

ตัวแปร	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
(1) = ประสพการณ์การทำงาน		.032	-.132	.087	.098	.018	.133
(2) = บรรยาการองค์การเน้นการใช้อำนาจ			.229*	.248**	.337**	.146	.127
(3) = บรรยาการองค์การเน้นการทำงานตามบทบาท				.463**	.383**	.492**	.344**
(4) = บรรยาการองค์การเน้นผลงาน					.411**	.452**	.433**
(5) = บรรยาการองค์การเน้นผู้ปฏิบัติงาน						.520**	.369**
(6) = การสนับสนุนทางสังคม							.570**
(7) = เขาวนอารมณ์							

* $p < .05$, ** $p < .01$

จากตารางที่ 10 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของประสพการณ์การทำงาน บรรยาการองค์การ การสนับสนุนทางสังคมกับเขาวนอารมณ์ของหัวหน้าหอผู้ป่วย พบว่า ประสพการณ์การทำงาน และบรรยาการองค์การด้านเน้นการใช้อำนาจไม่มีความสัมพันธ์กับเขาวนอารมณ์ของหัวหน้าหอผู้ป่วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับเขาวนอารมณ์ของหัวหน้าหอผู้ป่วยมากที่สุด ($r = .570$) รองลงมาคือบรรยาการองค์การด้านเน้นผลงาน บรรยาการองค์การด้านเน้นผู้ปฏิบัติงาน และบรรยาการองค์การด้านเน้นการทำงานตามบทบาท มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับเขาวนอารมณ์ของหัวหน้าหอผู้ป่วย ($r = .433$, $r = .369$, $r = .344$ ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวไม่มีปัญหาความสัมพันธ์พหุคูณเชิงเส้นสูง (Multicollinearity) โดยใช้เกณฑ์ค่าความสัมพันธ์ระหว่าง

ตัวแปรอิสระ $r = .65$ ขึ้นไป (Burns & Grove, 1993, p. 487)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การพยากรณ์เชาวน์อารมณ์ของหัวหน้าหอผู้ป่วย
จากระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน บรรยากาศองค์การการสนับสนุนทางสังคม
โดยใช้ Multiple Regression Analysis

ตารางที่ 11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน (Standardized Multiple Regression) ระหว่างระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน บรรยากาศองค์การการสนับสนุนทางสังคมกับเชาวน์อารมณ์ของหัวหน้าหอผู้ป่วย ($N = 118$)

ตัวแปรพยากรณ์	<i>b</i>	<i>Beta</i>	<i>SEB</i>	<i>P-value</i>	<i>t</i>
บรรยากาศองค์การด้านเน้นผลงาน	.167	.206	.073	.024	2.288
การสนับสนุนทางสังคม	.276	.446	.059	.000	4.629
$R^2 = .365$					
$Adjusted R^2 = .342$					
$p < .05$ Constant = 2.078					

จากตารางที่ 11 พบว่า บรรยากาศองค์การด้านเน้นผลงาน และการสนับสนุนทางสังคมสามารถร่วมกันพยากรณ์เชาวน์อารมณ์ของหัวหน้าหอผู้ป่วยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถอธิบายการผันแปรเชาวน์อารมณ์ของหัวหน้าหอผู้ป่วยได้ร้อยละ 36.5 ($R^2 = .365$)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่าตัวพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณสูงสุด คือ การสนับสนุนทางสังคม ($Beta = .446$) รองลงมาคือบรรยากาศองค์การด้านเน้นผลงาน ($Beta = .206$) สามารถสร้างสมการพยากรณ์เชาวน์อารมณ์ของหัวหน้าหอผู้ป่วยได้ดังนี้

สมการรูปของคะแนนดิบ

$$Y' \text{เชาวน์อารมณ์ของหัวหน้าหอผู้ป่วย} = 2.078 + .276 (\text{การสนับสนุนทางสังคม}) + .167 (\text{บรรยากาศองค์การด้านเน้นผลงาน})$$

สมการรูปของคะแนนมาตรฐาน

$$Z' \text{เชาวน์อารมณ์ของหัวหน้าหอผู้ป่วย} = .446 (\text{การสนับสนุนทางสังคม}) + .206 (\text{บรรยากาศองค์การด้านเน้นผลงาน})$$